

แบบนี้ก็มีจริง ๆ ด้วย !! อาการหลงผิด

นำเสนอเมื่อ : 7 พ.ย. 2552

แบบนี้ก็มีจริง ๆ ด้วย !! อาการหลงผิด

ป่วยจิตชนิด ไม่รู้ตัว

หลายวันก่อนหน้าี่ซึ่งเกิดกรณีขัดแย้งในครอบครัวของอดีตนักเรียนดังบางคน โดยมีการดำเนินการทางกฎหมาย มีการทำพินัยกรรมกันและกัน โดยการ “ตรวจสุขภาพจิต” นั้น กับกรณีของครอบครัวดังกล่าวนี้ ณ ที่นี้จะไม่ขอกล่าวลง อย่างไรก็ตาม กับบางแง่มุม กับมุมมองของสาธารณสุขด้านสุขภาพจิต ก็มีประเด็นที่น่าคิด...

“โรคจิต-โรคทางจิต” โรคนี้มีหลายกลุ่มอาการ

และบางกลุ่มอาการถ้าดูผิวเผินจะดูไม่ออก ??

ทั้งนี้ ว่ากันในเชิงวิชาการแพทย์ กับเรื่องของโรคจิตในภาพรวมทั่วไป มิใช่การเฉพาะเจาะจงไปที่กรณีใดกรณีหนึ่ง นพ.ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน ผู้อำนวยการสำนักสุขภาพจิตสังคม กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขให้ความรู้ความเข้าใจผ่าน “สกู๊ปหน้า 1 เดลินิวส์” ว่า... เรื่องของโรคจิต (Psychosis) นั้นถือเป็นโรคที่คนกลัวกันมาก ซึ่งสาเหตุของการเจ็บป่วยสามารถเกิดได้ทั้งจากความผิดปกติทางร่างกาย ความผิดปกติของจิตใจ ความกดดันจากสิ่งแวดล้อม และโรคจิตก็เป็นโรคที่ผู้ป่วยไม่ค่อยยอมรับว่าตัวเองป่วย

“ผู้ป่วยมักจะมีอาการเสียการรับรู้ต่อสภาพความเป็นจริง ทำให้มีความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมและบุคลิกภาพ บางครั้งรุนแรงจนไม่สามารถดำเนินชีวิตอย่างปกติเหมือนคนธรรมดาได้”

นพ.ทวีศิลป์ บอกต่อไปว่า... สำหรับการตรวจหาอาการทางจิตนั้น โดยหลักการแพทย์ผู้ทำการตรวจและรักษาจะพิจารณาลักษณะอาการของผู้ป่วยจากหลักการ 3

ข้อเบื้องต้นคือ... 1. ผู้ป่วยมีบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ ?
2. ผู้ป่วยมีการรับรู้ที่ผิดปกติก่อนไปจากเดิมหรือไม่ ? และ 3. ผู้ป่วยไม่สามารถรับรู้อาการป่วยของตนเองใช่หรือไม่ ? ซึ่งหลักการ 3 ขอนี้จะบ่งบอกในเบื้องต้นได้

ข้อแรก ที่มักเห็นได้ชัดคือผู้ป่วยจะมีอาการผิดแผกแตกต่างไปจากเดิม เช่น จากที่เคยเป็นคนคุยน้อยก็คุยมากขึ้น หรือจากคนที่เคยเป็นคนราเริงก็เปลี่ยนเป็นอยู่คนเดียวเงียบ ๆ , ข้อที่สอง ในการสังเกตความเปลี่ยนแปลงสามารถสังเกตได้จากการที่ผู้ป่วยมักบ่นว่าได้ยินเสียงในหูแว่ว ๆ เพียงคนเดียว เห็นภาพหลอน หรือมีอาการพูดคนเดียวเพียงลำพังเป็นเรื่องเป็นราว, ข้อที่สาม ส่วนใหญ่จะมีอาการในข้อแรกและข้อที่สองประกอบ โดยคนรอบข้างสามารถสัมผัสได้ในขณะที่ผู้ป่วยเองไม่สามารถรับรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ถ้าแพทย์พิจารณาแล้วว่าเขาชายหลักเกณฑ์ใน 3 ขอนี้ ถ้ามีปัญหาข้อใดข้อหนึ่ง ก็จะตรวจอย่างละเอียดต่อไป

กับรูปแบบของโรคจิตนั้น นพ.ทวีศิลป์ให้ข้อมูลว่า... จะมีการแสดงออกทางอาการแตกต่างกันไป อาทิ อาการคลุ้มคลั่ง อาการเรื้อยเบื้อย อาการประสาทหลอน อาการซึมเฉย อาการหลงผิด กลุ่มอาการรวม เป็นต้น

“กลุ่มอาการที่มีการรักษาในโรงพยาบาลมากที่สุด คือกลุ่มอาการจิตเภท ซึ่งทางการแพทย์ยังไม่ทราบสาเหตุของการเกิดที่แน่ชัด โดยเป็นกลุ่มที่ต้องมีการสังเกตอาการต่อเนื่อง และต้องได้รับการประเมินแบบทดสอบทางจิตวิทยาจากผู้ชำนาญการ เนื่องจากบางรายอาการอาจแสดงออกชัด แต่บางรายอาการอาจแสดงออกไม่ชัด”
...ผู้อำนวยการสำนักสุขภาพจิตสังคมระบุ

พร้อมทั้งบอกอีกว่า... การประเมินผล หรือการใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยา เพื่อวิเคราะห์อาการ หรือเพื่อบ่งชี้ว่าบุคคลนั้น ๆ ปกติ หรือผิดปกติทางจิตหรือไม่ จะต้องมีความระมัดระวังตรวจสอบ รวมถึงจะต้องใช้วิธีการที่หลากหลายในการทดสอบสภาพจิต อาทิ... การเขียน การพูด การอ่าน การดู จึงจะชี้ชัดได้

“เพราะในผู้ป่วยทางจิตบางรายนั้น หากไม่มีการทำการทดสอบดังที่กล่าวมา ก็จะพบว่าแทบจะมีบุคลิกที่ไม่แตกต่างไปจากคนปกติธรรมดาทั่วไปเลย ยกเว้นเมื่อพูดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือมีกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่ไม่กระทบกับบุคคลนั้น ๆ ถึงจะมีอาการแสดงออกมาให้คนภายนอกเห็น”

นพ.ทวีศิลป์อธิบายให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตในภาพ รวมเพิ่มเติมด้วยว่า... กลุ่มอาการหนึ่งที่มีการพบบ่อยคือ... กลุ่มอาการที่เรียกว่า “อาการหลงผิด” หรือ “ดิลยูนันแนล ดิสออร์เดอร์ (Delusional Disorder)” ซึ่งกลุ่มอาการนี้โดยปกติก็จะไม่แสดงอาการอื่น ๆ ที่ผิดปกติ ให้เห็น

ผู้ป่วยกลุ่มอาการลักษณะนี้ “สามารถใช้ชีวิตปกติกับคนอื่น ๆ ได้โดยแยกไม่ออก สามารถพูดจากรื่อง ทำอะไรได้ทุกอย่างเหมือนคนทั่วไป” เป็นเหตุให้การพยากรณ์โรคทำได้ยาก เนื่องจากไม่ได้คิดว่าตัวเองเจ็บป่วย แต่หากถูกกระทบจากเรื่องที่เกิดขึ้นและหมกมุ่นอยู่

และเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ใช่ ตรงกับความคิดตัว จึงจะแสดงอาการออกมา
ซึ่งโดยปกติผู้ป่วยกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ป่วยแล้วจะไม่ค่อยเขารับการรักษา

“เพราะคิดว่าตนเองไม่ได้ป่วย ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นมักไม่กระทบกับตัวคนป่วย
แต่จะกระทบกับคนรอบข้างแทน” ...ผู้อำนวยการสำนักสุขภาพจิตสังคม ระบุ

ทั้งนี้ นพ.ทวีศิลป์ชี้ไว้ว่า...

ปัจจุบันปัญหาสัมพันธภาพในครอบครัวเป็นปัญหาใหญ่ทางสังคมใกล้ตัวคนไทย ซึ่งควรยึดหลัก “ปรับ 4 เดิม 3” คือ... ปรับอารมณ์ มีสติ, ปรับความคิด มองด้านดี, ปรับการกระทำ เลือกวิธีที่เหมาะสม, ปรับเป้าหมาย ไม่ยึดมั่นถือมั่น, เดิมศรัทธา เชื่อมั่นว่าทุกอย่างจะดีขึ้น, เดิมมิตร มีคนที่ไว้วางใจขอคำปรึกษา, เดิมจิตใจใฝ่กว้าง รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างรอบด้าน “แล้วปัญหาก็จะไม่เกิด”

“ป่วยทางจิตแต่ดูเหมือนปกติ” อาการแบบนี้ก็มีด้วย...จริง ๆ

เป็นเรื่องจริงด้านสุขภาพจิตในภาพรวม...มิได้เฉพาะเจาะจง

ถ้าไม่รู้จัก “ปรับ 4 เดิม 3” ไม่ว่าใครก็มีโอกาสเสี่ยง !?!?!

ข้อมูลจาก <http://www.dailynews.co.th>